

Авторський колектив:

*О. В. Бурська, О. А. Дуднікова, Н. А. Жиганюк, І. В. Кодола, Т. М. Курбатова,
Н. В. Маценко, Л. В. Михайлик, А. І. Пічкур, Н. В. Свір, Н. М. Сидяка, С. В. Сигида,
О. В. Стеценко, О. П. Чорнобай, А. С. Яковенко*

Рецензенти:

В. Б. Руденко, завідувач методичного кабінету відділу освіти управління освіти, молоді і спорту
Смілянської міської ради Черкаської області;
О. В. Коломієць, заступник директора з навчально-виховної роботи
Смілянської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 2
Смілянської міської ради Черкаської області

У74 **УСІ** тематичні контрольні роботи. 2-й клас / авт.-упоряд.
С. В. Сигида. — Х. : Вид. група «Основа», 2017. — 102,
[2] с. — (Серія «Початкова школа. Контроль знань»).
ISBN 978-617-00-3200-3.

Посібник містить зразки орієнтовних тематичних контрольних робіт різних типів для учнів 2-го класу з математики, української мови, літературного читання, природознавства.

Завдання контрольних робіт дібрані відповідно до оновленої навчальної програми (у редакції 2016 р.), Орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів 1–4-х класів (Наказ МОН від 19.08.2016 № 1009) та складені на засадах компетентнісного (діяльнісного) підходу. Особливу увагу приділено змістовності, емоційній насиченості завдань, їхньому зв'язку із життєвим досвідом школярів.

Матеріали збірника допоможуть педагогам цілеспрямовано розвивати логічне мислення, мовлення, формувати ключові та предметні компетентності молодших школярів, виховувати любов до рідної мови, природи України, багатой культури українського народу.

Для вчителів початкової школи, методистів з питань початкової освіти.

УДК 37.016

ЗМІСТ

Вступ. Сутність компетентнісно орієнтованих завдань	4
ТЕМАТИЧНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ	4
Математика	5
Українська мова	29
Літературне читання	43
Природознавство	61
Література та Інтернет-джерела.	102
Відомості про авторів.	103

ВСТУП

СУТНІСТЬ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ

У сучасних умовах ефективність початкової освіти пов'язується з реалізацією компетентісного підходу. Компетентісні результати навчання визначено у Державному стандарті початкової загальної освіти (2011 р.), вимогах до засвоєння програмового змісту з кожного навчального предмета (2012 р.), Орієнтовних вимогах до оцінювання навчальних досягнень учнів (2016 р.). Нині постає потреба у визначенні резервів підвищення ефективності навчального процесу на засадах компетентісного підходу і розкритті механізмів їх використання у професійній діяльності педагогів» (Лист МОН України від 17.08.2016 №1/9-437).

Компетентісний підхід у навчанні молодших школярів передбачає формування у них готовності та здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички, способи діяльності, власний досвід у різноманітних життєвих ситуаціях. Важливим засобом досягнення цієї мети є використання в навчальному процесі компетентісно орієнтованих завдань.

Компетентісно орієнтовані завдання — це спеціально створена дидактична конструкція, що використовується з метою формування або перевірки предметних і ключових компетентностей учнів.

Особливість таких завдань полягає в тому, що вони спрямовані не на відтворення інформації, а на організацію самостійної пошукової діяльності школярів з метою розв'язання певних життєвих проблем.

Характерні ознаки компетентісно орієнтованих завдань:

- моделюють певну життєву ситуацію;
- базуються на актуальній для учнів темі;
- викликають інтерес школярів;
- мають специфічну структуру;
- передбачають практичне застосування засвоєних знань, умінь і навичок;
- потребують нестандартних підходів до навчання.

Функції компетентісно орієнтованих завдань:

- *мотиваційна* (використання актуальної для учня життєвої ситуації забезпечує мотивацію застосування засвоєних знань і вмінь);
- *психологічна* (такі завдання створюють психологічно комфортні умови для організації та реалізації навчальної діяльності);
- *розвивальна* (у процесі виконання завдань активізується пізнавальна діяльність учнів, зокрема такі мисленнєві операції, як аналіз, синтез, порівняння, встановлення причинно-наслідкових зв'язків тощо);
- *організаційна* (активізуються навчально-організаційні вміння та навички);
- *формувальна* (засвоюються способи дій, формуються предметні та ключові компетентності);
- *контрольно-діагностувальна* (застосування таких завдань дає змогу з'ясувати рівень сформованості компетентностей);
- *світоглядна* (учень/учениця отримує змогу побачити взаємозв'язки і взаємозалежність між фактами та явищами з різних навчальних предметів і сфер життя, що сприяє формуванню цілісної картини світу);
- *соціально-адаптаційна* (виконання компетентісно орієнтованих завдань допомагає дитині адаптуватися у навколишньому світі).

У початковій школі необхідно сформувати в учнів уміння виконувати завдання такого типу. Тому процес застосування компетентісно орієнтованих завдань слід розпочинати з підготовки дітей до роботи з ними. Така діяльність передбачає аналіз структури завдання та ознайомлення з інструкцією щодо його виконання. Наступним етапом є вправлення учнів у виконання таких завдань. Воно здійснюється у процесі їхнього колективного опрацювання під керівництвом учителя. Після проведеної підготовчої роботи можна пропонувати молодшим школярам такі вправи для самостійного виконання.

Готуючи комбіновану або тестову контрольну роботу з будь-якого предмета, учителям слід пам'ятати про необхідність надання права вибору учнями завдань, що вони виконають у першу чергу. Тому доцільно у тексті контрольних робіт робити запис (або повідомити усно): *«Серед завдань обери те, яке ти хочеш виконати в першу чергу, і запиши в кружечку біля його номера число 1. Визнач порядок виконання наступних завдань і запиши в кружечках відповідні числа: 2, 3, 4, 5... Виконай завдання у визначеному тобою порядку»*.

Залежно від теми, рівня підготовки учнів, контингенту класу вчитель може обирати комбіновану або тестову контрольну роботу з математики, української мови, літературного читання, природознавства.

ТЕМАТИЧНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

МАТЕМАТИКА

Об'єктами підсумкової перевірки навчальних досягнень учнів 2-го класу з математики є складники математичної компетентності: обчислювальні уміння та навички; уміння і навички розв'язування задач; застосування властивостей, правил, алгоритмів, залежностей; виконання вимірювань та геометричних побудов.

Протягом навчального року проводять **8 тематичних контрольних робіт**, одна з яких — з перевірки сформованості навичок усних обчислень. Тематична контрольна робота може бути: *комбінованою*, що складається із завдань на обчислення, розв'язання задачі, рівняння, завдань з іменованими числами та геометричного матеріалу; *тестовою*, що складається із тестових завдань закритого і відкритого типів.

Загальна кількість перевірок за семестр від вибору кількості комбінованих та тестових робіт не змінюється. Протягом навчального року **комбінованих робіт** має бути не менше **4**.

Усі письмові обчислення до завдань слід виконувати у зошиті.

Тестову роботу для учнів 2-го класу пропонується складати з **3 завдань** закритого типу та **2 завдань** відкритого типу, одне з яких з короткою відповіддю, а інше — з розгорнутою. Комбіновану контрольну роботу для учнів 2-го класу складають із **3 завдань** на обчислення, по **1** — на розв'язання задачі та геометричний матеріал, рівняння, завдання з іменованими числами.

Зведений перелік тематичних перевірок робіт, які проводять у 2-му класі з математики

Вид перевірки	I сем.	II сем.
Тематична контрольна робота	4	3
Тематична контрольна робота з перевірки сформованості навичок усних обчислень		1
Загальна кількість перевірок за семестр	4	4

Окремим видом тематичної перевірки є перевірка навички *усних обчислень* у межах програмових вимог. Її здійснюють один раз на семестр у письмовій формі (математичний диктант, робота на картках тощо). Обсяг цієї роботи має містити **не більше ніж 12 арифметичних операцій**. Тривалість цієї роботи учитель визначає, зважаючи на контингент класу, але не понад 25 хвилин.

1. Обчисли значення виразів.

$10 - 6 + 5$

$18 + 20 - 5$

$80 - 30 - 30$

2. Розв'яжи задачу.

Першого дня Тетянка прочитала 19 сторінок казки, а другого дня — на 4 сторінки менше. Скільки сторінок казки прочитала Тетянка другого дня?

3. Розв'яжи рівняння.

$x + 7 = 10$

4. Обчисли значення виразу.

$8 \text{ дм} + 2 \text{ см} = \dots \text{ см}$

5. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 2 см.

1. Обчисли значення виразів.

$10 - 7 + 5$

$78 - 50 - 5$

$60 - 20 + 30$

2. Розв'яжи задачу.

3 першого січня 18 другокласників будуть отримувати на пошті дитячі журнали, а дитячі газети — на 12 учнів більше. Скільки другокласників будуть отримувати дитячі газети?

3. Розв'яжи рівняння.

$14 - x = 4$

4. Обчисли значення виразу.

$5 \text{ дм} 5 \text{ см} - 5 \text{ см} = \dots \text{ см}$

5. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 2 см.

Прізвище

Клас

Дата

1. У якому рядку записані тільки двоцифрові числа?

А 12, 34, 7, 40, 2;

Б 9, 4, 6, 1, 7;

В 25, 10, 52, 99, 37.

2. В усіх рівностях пропущене однакове число. Яке це число?

$9 - \square = 3$

$\square + 10 = 16$

$42 + 5 - \square = 41$

А 5;

Б 6;

В 7.

3. Вибери знак, щоб вирази були правильними.

$8 + 2 \square 13$

$31 \square 30 + 5$

$13 + 21 \square 20 + 17$

А =;

Б >;

В <.

4. Виконай перетворення.

$84 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

5. Розв'яжи задачу.

Для уроків трудового навчання Марійка заготовила 15 шишок і 35 каштанів. На скільки більше каштанів, ніж шишок, заготовила Марійка для уроків трудового навчання?

Відповідь:

1. Обчисли значення виразів.

$48 - (8 + 5)$

$9 + 7 + 50$

$74 - (13 - 9)$

2. Розв'яжи задачу.

Щоб підгодувати птахів узимку, другокласники назбирали 16 пакуночків соняшникового насіння, ягід горобини — на 9 менше, а проса — на 20 пакуночків більше, ніж ягід горобини. Скільки пакуночків проса підготували для пташок другокласники?

3. Побудуй прямокутник зі сторонами 5 см і 3 см. Обчисли його периметр.

4. Розв'яжи рівняння.

$x - 9 = 6$

5. Обчисли значення виразу.

$8 \text{ дм} + 7 \text{ дм} = \dots \text{ м} \dots \text{ дм}$

1. Обчисли значення виразів.

$56 - (5 + 7)$

$7 + 8 + 40$

$68 - (14 - 6)$

2. Розв'яжи задачу.

Для дитячого садочка другокласники передали 12 м'яких іграшок, гумових м'ячів — на 8 менше, а скакалок — на 20 більше, ніж м'ячів. Скільки скакалок передали другокласники дитячому садочку?

3. Побудуй прямокутник зі сторонами 4 см і 2 см. Обчисли його периметр.

4. Розв'яжи рівняння.

$x - 7 = 8$

5. Обчисли значення виразу.

$5 \text{ дм} + 9 \text{ дм} = \dots \text{ м} \dots \text{ дм}$

Прізвище Клас Дата

1. На скільки число 14 більше 6?

- А На 20;
Б на 8;
В на 5.

2. Сторона квадрата 3 см. Яким буде його периметр?

- А 6 см;
Б 9 см;
В 12 см.

3. Який вираз обчислено правильно?

- А $5 + 7 + 31 = 43$;
Б $54 - 41 - 5 = 7$;
В $83 - 80 + 9 = 11$.

4. Обчисли.

$$8 \text{ дм} + 6 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$$

5. Розв'яжи задачу. Запиши повну відповідь.

На початку навчального року у Миколки було 34 зошити. Він використав 22 зошити у клітинку і 10 зошитів у лінію. Скільки зошитів залишилося у Миколки?

Відповідь:

1. Обчисли значення виразів.

$$(54 - 9) + 12$$

$$(37 + 28) - 10$$

$$60 - (15 - 7)$$

2. Розв'яжи задачу.

Восени Іванкова родина збрала 27 кг моркви, а буряків — на 5 кг більше. Скільки всього кілограмів овочів збрала Іванкова родина восени?

3. Виконай перетворення.

$$37 \text{ см} = \dots \text{ дм } \dots \text{ см}$$

4. Розв'яжи рівняння.

$$23 + x = 42$$

5. Накресли прямокутник зі сторонами 5 см та 2 см. Обчисли його периметр.

1. Обчисли значення виразів.

$$(45 - 8) + 11$$

$$(47 + 26) - 20$$

$$70 - (12 - 8)$$

2. Розв'яжи задачу.

Марійчина родина заготовила на зиму 25 кг яблук, а груш — на 6 кг менше. Скільки всього кілограмів фруктів заготовила родина Марійки на зиму?

3. Виконай перетворення.

$$5 \text{ дм } 3 \text{ см} = \dots \text{ см}$$

4. Розв'яжи рівняння.

$$x + 26 = 52$$

5. Накресли прямокутник зі сторонами 6 см та 2 см. Обчисли його периметр.

